

Előterjesztés

Budapest Józsefvárosi Önkormányzat
Képviselő-testülete számára

7.

Előterjesztő: Pikó András polgármester, Dr. Eröss Gábor képviselő, Sátyl Balázs képviselő, Hermann György képviselő, Könczöl Dávid képviselő, Szarvas Koppány képviselő

A képviselő-testületi ülés időpontja: 2019. november 7.

..... sz. napirend

Tárgy: *Javaslat klímavész helyzet kihirdetésére és a szükséges intézkedések megtételére*

A napirendet nyílt ülésen kell tárgyalni, a határozat elfogadásához egyszerű szavazattöbbség szükséges.

ELŐKÉSZÍTŐ SZERVEZETI EGYSÉG: -

KÉSZÍTETTE: DR. ERÖSS GÁBOR, KÉPVISELŐ

PÉNZÜGYI FEDEZETET IGÉNYEL/NEM IGÉNYEL, IGAZOLÁS:

JOGI KONTROLL:

BETERJESZTÉSRE ALKALMAS:

DR. MÉSZÁR ERIKA

A JEGYZŐT HELYETTESÍTŐ ALJEGYZŐ

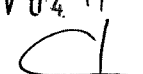
Tisztelt Képviselő-testület!

I. Tényállás és a döntés tartalmának részletes ismertetése

Hosszabb ideje tudományosan bizonyított, hogy az éghajlat sajátos megváltozásának vagyunk tanúi és elszenvedői, melyben meghatározó szerepet játszanak az emberi tevékenységek által kibocsátott üvegházhatású gázok és egyéb, a társadalmi-gazdasági berendezkedésből – különösen a termelési és a fogyasztási szerkezetből és módból eredő – hatások. Napjainkra az is bizonyossá vált, hogy változások már egy emberöltőn belül is drámaiak lehetnek, és hosszabb távon a biológiai sokféleség drámai lecsökkenése egész civilizációnkat veszélybe sodorhatja. A klímaváltozás pontos hatásai, azok többkevesebb pontossággal való előrejelzése még ma is intenzív kutatások tárgya. Hogy a jövőben is megőrizzük nemzetünk jóllétét, biztonságát, kulturális, gazdasági és természeti értékeit és erőforrásait, még időben a legrosszabbra is fel kell készülnünk, amennyire csak lehetséges.

Javasoljuk a Tisztelt Képviselő-testületnek, hogy értsen egyet azzal, hogy a klímavész helyzet bekövetkezett, valamint, hogy a felkészülést, az ún. klímaalkalmazkodást helyben kell elkezdni, folytatni, hiszen a hatások területről területre mások és mások, továbbá, hogy az alkalmazkodás mellett mindent meg kell tennünk, hogy a kiváltó üvegházhatású gáz kibocsátást helyben is drasztikusan csökkentsük.

Javasoljuk, hogy a határozati javaslat 3. pontjában szereplő vállalásokat fogalmazzuk meg!

ETT
2019 NOV 04 17:35 1

II. A betérjesztés indoka

Az elmúlt évtizedekben az is tudományos tényé vált, hogy a globális felmelegedés egy olyan összetett folyamat, amelyet csak átfogóan, a világ országai együttműködésével, azok fenntartható pályára állításával, haladéktalan és átfogó intézkedésekkel lehet kezelni. Bár a világgazdaság jelentős szereplői ezt nem kezdték el, akik a veszélyt időben felismerik, jobban fel tudnak rá készülni, így a hatások is elviselhetőbbek lesznek. Ezért kell most lépünk.

Globálisan 2019. júniusa volt a legmelegebb június, és 2019. júliusa volt a valaha volt legmelegebb július és 2019. szeptembere a valaha volt legmelegebb szeptember. Az utóbbi években valamelyest normalizálódó globális széndioxid kibocsátás 2018-ban újra erősen növekedni kezdett, történelmi maximumra ugrott, a légköri széndioxid koncentráció valaha volt legnagyobb értékét, 415ppm-et 2019. május 3-án mérték (Mauna Loa Obszervatórium, Hawaii). A 400ppm-et 2013-ban értük el, a 350ppm-et 1989-ben, a 300ppm-et az 1910-es években, az ipari forradalom előtt 280ppm környékén volt az érték.

A klímaváltozás lehetséges káros hatásai:

- közvetlen klimatikus hatás a hőhullámok, árvizek, viharok, felhőszakadások, villámárvizek gyakoribbá és erősebbé válása (ezek a hatások már több évtizede mérhetőek),
- a klimatikus hatásokból következő egészségügyi hatások, például megbetegedések számának növekedése, korai halálesetek (Hollandiában a júliusi 40C-os hőhullámban a halálesetek száma 15%-kal volt nagyobb, mint egy átlagos időjárású időszakban),
- az élővilág egyensúlya megbomlik, az alkalmazkodni képtelen fajok kihalnak, a biodiverzitás csökken, emiatt egyes táplálékláncok és élőhelyek összeomlanak, a kártevők elszaporodnak, amely a mezőgazdasági termelést, a városi lakosság ellátását is veszélyezteti,
- a tengerszint megemelkedése elsősorban a part menti országokra, a jégsapkák olvadása a hegyvidékekre, és az onnan eredő folyók vízhozamára lesz hatással,
- a Föld egyes részein a közellátás összeomlása (pl az ideai indiai vízválság), emiatt helyi háborúk kirobbanása, a migráció felerősödése várható, még a mainál is gyakrabban és erősebben.

Az ENSZ Éghajlatváltozási Kormányközi Testülete szerint, ha az elkövetkező 10-15 évben nem tesszük meg a szükséges lépéseket, a kedvezőtlen folyamatok visszafordíthatatlanokká válnak, más tudósok szerint viszont ennél sokkal kevesebb időnk van. Ha felszabadul a korábban fagyott talajban kötött metán, amely erősen üvegházhatású, akkor pozitív visszacsatolás lép fel, azaz minél melegebb lesz, annál inkább gyorsul majd a melegedés. Az ember által kibocsátott széndioxidot jelenleg főleg az óceánok nyelik el, amikor azok telítődnek, a széndioxid a légkörben gyorsabb ütemben dúsulhat.

Magyarország a globálisnál erősebben érintett a melegedésben, itt már meghaladtuk a 2 fokos hőmérséklet-emelkedést, amit globálisan célként tűzött ki a nemzetközi közösség. Az általános hatásokon kívül az Alföld sivatagosodása és a csapadék elmaradása várható. 2018-ban Magyarország is kidolgozta saját éghajlatváltozási stratégiáját, melyben hangsúlyos szerepet kap az alkalmazkodás kérdésköre is.

Józsefvárost kiemelten sújtja a Budapest középső területei fölött létrejött városi hősziget, amely több fokkal, sokszor akár 5-6 fokkal is forróbb, mint a környező agglomerációs területkélmérséklete. Józsefváros Önkormányzata eddig is figyelt a klímaváltozásra, és sokszor tenni próbált ellene, vagy az alkalmazkodás érdekében. Ezt a figyelmet, ezeket a tetteket kell általánossá, főszabállyá tennünk.

A mai napig 935 ország, tartomány, megye vagy város önkormányzata vagy parlamentje deklarálta a klímavészhelyzet bekövetkeztét. Közülük felülreprezentáltak a városok, egyrészt a népsűrűség miatt több embert érintenek a hatások, másrészt a sok városi burkolat és kevesebb zöldterület miatt a városokban hőszigetek alakulnak ki, ahol a hatások koncentráltan, gyakran egymást erősítve jelentkeznek. A 935 terület közül a nagyobbakat, ismertebbeket, valamint közelségük okán fontosabbakat az előterjesztés 1. sz melléklete tartalmazza.

Az alábbi idézetek önmagukban indokolásként szolgálnak:

„Nincs jobb- vagy baloldali, nincs kormánypárti vagy ellenzéki klímaváltozás. Magyarországnak ma az oka és a lehetősége is megvan arra, hogy egy bátor, nagyratörő, ambiciózus klímastratégiát valósítson meg.”

Áder János, Köztársasági Elnök, 2018. október 2.

"...nincs veszténivaló időnk. A Földet édenkertként kaptuk a Teremtőtől. A jövő generációnak ne vad pusztaságként adjuk tovább".

Ferenc pápa

„Ez az a pillanat, amikor az emberek általában elkezdnek beszélni a reményről, napelemezről, szélenergiáról, körforgásos gazdasági modellről és a többi, de én nem teszem ezt. Harminc évünk volt a buzdító beszédekre és pozitív gondolatokra. És elnézést, de nem működik. Mert ha működne, a kibocsátás mára megszűnt volna. De nem így történt. És igen, valóban szükségünk van reményre, persze, hogy van. De amire a reménynél is nagyobb szükségünk van, az a cselekvés. Amint elkezdünk cselekedni, remény lesz mindenütt. Szóval ahelyett, hogy reményt keresnénk, keressük inkább, mit tehetnénk. Akkor - és csak akkor - remény is lesz.”

Greta Thunberg

A Képviselő-testület a 128/2019. (VIII.22.) számú határozatában megállapította, hogy „*hogyan a klímaváltozás és annak emberi tevékenységéből eredő hatásai miatt kialakuló új típusú kihívásokra fel kell készíteni a kerületet*”, azonban – Jakabfy Tamás előterjesztő eredeti javaslatával ellentétben – nem hirdetett klímavészhelyzetet, nem határozta meg a cselekvési terv sarokpontjait és a klímavédelemmel kapcsolatos javaslatok kidolgozását egy *ad hoc* munkacsoportra bízta, amely azonban az alakuló ülése óta nem tudott határozatképes ülést tartani.

III. Döntés célja és pénzügyi hatása

A döntés célja, hogy Józsefvárost felkészülten éri a klímaváltozás hatásainak újabb és újabb hullámai.

A döntésnek pénzügyi hatása a 2019-es költségvetésre nincs. A 2020-as és az azt követő évek költségvetésében a rendelkezésre álló források ismeretében a határozati javaslatban foglaltakra fedezet biztosítása válhat szükségessé.

IV. Jogszabályi környezet

A Képviselő-testület döntése az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés b) és f) pontja, valamint Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény – különösen annak 10. § (2) bekezdése - figyelembe vételével került megfogalmazásra.

Kérjük az alábbi határozati javaslat elfogadását.

HATÁROZATI JAVASLAT

A Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testülete úgy dönt, hogy

1. egyetért azzal, hogy a klímavészhelyzet bekövetkezett.
2. egyetért azzal, hogy a klímaváltozást globális folyamatok váltják ki, melyekre Józsefvárosnak kevés hatása van, viszont nemkívánatos hatásai (pl. hőség, viharok, árvizek és villámárvizek) ellen helyben kell elkezdni a védekezést, mindvégig koncentrálni arra, hogy az üvegházhatású gázkibocsátást helyben is drasztikusan csökkentjük.
3. a fenti megállapítások alapján a káros hatások csökkentése érdekében az Önkormányzat, a képviselő-testület és annak szervei, valamint a képviselő-testület intézményei
 - a. segítik a helyi gazdaság átállítását ún. körforgásos gazdasággá, amelyben melléktermék és veszélyes kibocsátás nem keletkezik,
 - b. saját eszközeikkel támogatják Magyarország Kormányát és Országgyűlését minden olyan tevékenységben, melynek célja a nemzetgazdaság dekarbonizációjának elérése legkésőbb 2050-ben,

- c. arra törekednek, hogy megújuló energiát használjanak minden olyan helyzetben, ahol ez lehetséges,
 - d. mindent megtesznek a gyakoribb és hosszabb hőhullámokkal összefüggő, egészségkárosodások, idő előtti halálozás megelőzése, a komoly anyagi károkat okozó rendkívüli időjárási körülmények (árvizek, felhőszakadások, épületkárok, stb.) kezelése, a klímaváltozás által okozott közegészségre, élelmiszerbiztonságra, közszolgáltatások minőségére veszélyes események megelőzése, megfékezése érdekében,
 - e. zöldfelületek telepítésével, árnyékolással, locsolással csökkentik a klímaváltozás káros hatásait,
 - f. kommunikációs felületein felhívják a lakosok figyelmét, miként tudnak tenni a klímaváltozás ellen, és miként tudnak alkalmazkodni hozzá.
4. az Önkormányzat, a képviselő-testület és annak szervei, valamint az Önkormányzat intézményei a klímaalkalmazkodás érdekében:
- a. a határozat 3. pontjában vállaltak fedezetére a 2020-as költségvetési évtől kezdve a rendelkezésre álló források függvényében külön költségvetési keretet biztosít,
 - b. semmilyen költségvetési forrást nem használnak fel olyan célokra, amelyek a 3. pontban vállaltak elérését ellehetetlenítik vagy megnehezítik,
 - c. minden fejlesztési projekt elfogadásakor figyelembe veszik a klímaalkalmazkodási célokat,
 - d. minden közbeszerzési kiírásban elvárják, hogy az ajánlattevők az Önkormányzat klímastratégiájával tisztában legyenek, és szerződésben vállalják, hogy az abban megfogalmazott elvárásoknak eleget tesznek.
5. felkéri a RÉV8 Zrt.-t, hogy a jelen határozat megállapításait és vállalásait Józsefváros készülő klímastratégiájába építse be, azok részleteit dolgozza ki, szükség esetén készítsen előterjesztést a stratégia szint alatti Klíma Cselekvési Terv kidolgozásáról.

Határidő:

- 1. pont: 2019. november 7.
- 2.-3. pont: folyamatos
- 4. pont: évente a költségvetések betérjesztésének időpontja
- 5. pont: 2020. február 29.

Felelős:

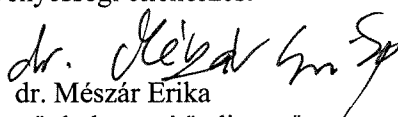
- 1.-2. pont: polgármester
- 3. pont: polgármester, 4.a. pont: polgármester
- 4.b. pont: polgármester, 4.c. pont: polgármester, 5. pont: RÉV8 Zrt. vezérigazgató

A döntés végrehajtását végző szervezeti egység: Polgármesteri Hivatal, az Önkormányzat intézményei, az Önkormányzat (többségi) tulajdonában álló gazdasági társaságok

Budapest, 2019. november 04.

Pikó András Dr. Eröss Gábor Sátyl Balázs Hermann György Könczöl Dávid Szarvas Koppány
 polgármester képviselő képviselő képviselő képviselő képviselő

Törvényességi ellenőrzés:

 dr. Mészár Erika
 a jegyzőt helyettesítő aljegyző

Előterjesztés 1. sz melléklete

Fontosabb parlamentek és önkormányzatok listája, amelyek már deklarálták a klímavészhelyzetet

Országok és autonóm területek:

Ország vagy terület	Dátum	Lakosság
Argentína (szénátus)	2019. július 17.	45.130.295
Gibraltár (parlament, Egyesült Királyság)	2019. május 3.	34.571
Wales (parlament, Egyesült Királyság)	2019. április 29.	3.125.000
Kanada (parlament alsóház)	2019. június 17.	37.300.000
Írország	2019. május 9.	4.840.791
Baszkföld (autonóm megye, Spanyolország)	2019. július 30.	2.194.965
Katalónia (autonóm terület, Spanyolország)	2019. május 14.	7.522.596

Tartományok, megyék, települések:

Terület, település	Ország	Dátum	Lakosság
Ausztrália Fővárosi Terület		2019. május 16	422.478
Hobart	Ausztrália	2019. június 17.	206.097
Sydney	Ausztrália	2019. június 24.	208.374
Vorarlberg Tartomány Parlamentje	Ausztria	2019. július 4.	395.012
Innsbruck	Ausztria	2019. június 23.	132.493
Birmingham	Egyesült Királyság (Anglia)	2019. június 19.	1.137.100
Bournemouth, Christchurch and Poole	Egyesült Királyság (Anglia)	2019. július 16.	383.359
Brighton and Hove City	Egyesült Királyság (Anglia)	2018. december 13.	275.800
Bristol	Egyesült Királyság (Anglia)	2018. november 13.	535.907
Cambridgeshire Megye	Egyesült Királyság (Anglia)	2019. május 14	874.200
Cardiff	Egyesült Királyság (Wales)	2019. március 28.	362.800

Cheshire West and Chester	Egyesült Királyság (Anglia)	2019. május 21.	338.000
Cornwall Megye	Egyesült Királyság (Anglia)	2019. január 22.	563.600
Coventry	Egyesült Királyság (Anglia)	2019. június 19	360.100
Croydon (London kerülete)	Egyesült Királyság (Anglia)	2019. július 15	385.346
Devon Megye	Egyesült Királyság (Anglia)	2019. február 21.	1.185.500
Dorset	Egyesült Királyság (Anglia)	2019. május 16	424.667
Durham Megye	Egyesült Királyság (Anglia)	2019. február 20	862.600
Ealing (London kerülete)	Egyesült Királyság (Anglia)	2019. április 2.	342.376
Edinburgh	Egyesült Királyság (Skócia)	2019. február 7.	513.210
Glasgow	Egyesült Királyság (Skócia)	2019. május 16.	621.020
Gloucestershire Megye	Egyesült Királyság (Anglia)	2019. május 15.	907.200
Greenwich (London kerülete)	Egyesült Királyság (Anglia)	2019. június 26.	282.800
Hampshire Megye	Egyesült Királyság (Anglia)	2019. június 17.	1.370.700
Hammersmith and Fulham (London kerülete)	Egyesült Királyság (Anglia)	2019. július 17.	185.426
Haringey (London kerülete)	Egyesült Királyság (Anglia)	2019. március 18.	271.224
Harrow (London kerülete)	Egyesült Királyság (Anglia)	2019. július 18.	248.880
Hertfordshire Megye	Egyesült Királyság (Anglia)	2019. július 16.	1.180.900
Highland Megye	Egyesült Királyság (Skócia)	2019. május 9.	235.180
Hounslow (London kerülete)	Egyesült Királyság (Anglia)	2019. június 19.	269.100
Hull	Egyesült Királyság (Anglia)	2019. március 21.	319.883
Kent Megye	Egyesült Királyság (Anglia)	2019. május 23.	1.832.300
Kirklees Megye	Egyesült Királyság (Anglia)	2019. január 16.	423.000
Leicestershire Megye	Egyesült Királyság (Anglia)	2019. május 15.	1.043.800
Liverpool (város)	Egyesült Királyság (Anglia)	2019. július 17.	494.814

Liverpool (régió)	Egyesült Királyság (Anglia)	2019. május 24.	1.533.350
London (régió)	Egyesült Királyság (Anglia)	2018. december 12.	8.174.000
Manchester	Egyesült Királyság (Anglia)	2019. július 10.	547.627
Northamptonshire Megye	Egyesült Királyság (Anglia)	2019. június 20.	721.200
Oxfordshire Megye	Egyesült Királyság (Anglia)	2019. április 2.	682.400
Sheffield	Egyesült Királyság (Anglia)	2019. február 6.	577.800
Somerset Megye	Egyesült Királyság (Anglia)	2019. február 20.	555.200
Staffordshire Megye	Egyesült Királyság (Anglia)	2019. július 25	1.126.200
Surrey Megye	Egyesült Királyság (Anglia)	2019. július 9.	1.185.300
Swansea	Egyesült Királyság (Wales)	2019. június 27.	245.500
Warwickshire Megye	Egyesült Királyság (Anglia)	2019. július 25.	564.600
West of England (régió)	Egyesült Királyság (Anglia)	2019. július 19.	1.119.000
West Midlands (régió)	Egyesült Királyság (Anglia)	2019. június 28.	2.897.300
West Sussex Megye	Egyesült Királyság (Anglia)	2019. április 5.	852.353
Wigan Megye	Egyesült Királyság (Anglia)	2019. július 17.	326.088
Wiltshire Megye	Egyesült Királyság (Anglia)	2019. február 26.	435.000
Ottawa	Kanada, ON	2019. április 24.	964.743
Québec (tartomány)	Kanada	2018. augusztus	6.482.200
Vancouver	Kanada, BC	2019. január 16.	631.490
Prága 7. kerület	Csehország	2019. május 21.	44.000
Montpellier	Franciaország	2019. július 19.	286.098
New Aquitaine (régió)	Franciaország	2019. július 9.	5.879.144
Párizs	Franciaország	2019. július 9.	2.140.526
Toulouse	Franciaország	2019. június 14.	466.294
Aachen	Németország	2019. június 9.	246.000
Bielefeld	Németország	2019. július 11.	332.552

Bochum	Németország	2019. június 6.	365.529
Bonn	Németország	2019. július 4.	325.490
Köln	Németország	2019. július 9.	1.080.394
Düsseldorf	Németország	2019. július 4.	617.280
Gelsenkirchen	Németország	2019. július 11.	260.305
Kallsruhe	Németország	2019. július 16.	311.919
Kiel	Németország	2019. május 16.	248.000
Lübeck	Németország	2019. május 23.	216.712
Münster	Németország	2019. május 22.	332.281
Wiesbaden	Németország	2019. június 27.	278.654
Cork	Írország	2019. június 10.	210.000
Dublin	Írország	2019. május 13.	554.554
Emilia-Romagna (régió)	Olaszország	2019. július 24.	4.446.220
Genoa	Olaszország	2019. július 23.	580.097
Liguria (régió)	Olaszország	2019. július 8.	1.565.349
Milánó	Olaszország	2019. május 20.	1.395.274
Nápoly	Olaszország	2019. május 24.	3.128.700
Toszkána (régió)	Olaszország	2019. június 5.	3.800.000
Auckland	Új Zéland	2019. június 11.	1.628.900
Krakkó	Lengyelország	2019. június 26.	771.069
Lódz	Lengyelország	2019. július 3.	685.285
Varsó	Lengyelország	2019. július 4.	1.777.972
Sevilla	Spanyolország	2019. július 25.	688.711
Zaragoza	Spanyolország	2019. július 31.	666.880
Bázel (kanton)	Svájc	2019. február 20.	200.283
Genf	Svájc	2019. május 16.	200.000

Lucern (kanton)	Svájc	2019. június 24.	406.506
Vaud (kanton)	Svájc	2019. március 19.	793.129
Los Angeles	USA, CA	2018. április 27	3.999.759
Montgomeny megye	USA, MD	2017. december 5.	971.777
New York	USA, NY	2019. június 16.	8.398.748
Oakland	USA, CA	2018. október 30.	390.724
San Francisco	USA, CA	2019. április 2.	884.363
Santa Cruz megye	USA, CA	2019. január 29.	274.673

